

بررسی مولکولی فراوانی ابتلا به عفونت کلامیدیا تراکوماتیس در زنان مراجعه کننده به درمانگاه‌های زنان و مامایی تهران

لیلی چمنی تبریز (M.D., M.P.H.)^۱، محمود جدی تهرانی (Ph.D.)^۲، علیرضا موسوی جراحی (M.D., Ph.D.)^۳، حجت زراعتی (Ph.D.)^۴، جمیله قاسمی (B.Sc.)^۱، سهیلا عسگری (B.Sc.)^۱، حجت‌اله ربانی (Ph.D.)^۵، مژگان ممانی (M.D.)^۶

۱- مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی تولیدمثل، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی-ابن‌سینا، تهران، ایران.
۲- مرکز تحقیقات آنتی‌بادی منوکلونال، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی-ابن‌سینا، تهران، ایران.
۳- گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران.
۴- گروه آمار و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی تهران، تهران، ایران.
۵- مرکز تحقیقات نانوتکنولوژی زیستی، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی-ابن‌سینا، تهران، ایران.
۶- گروه عفونی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: ابتلا به عفونت کلامیدیا تراکوماتیس یکی از عفونت‌های شایع منتقله از راه تماس جنسی است که قابل درمان می‌باشد. این عفونت ممکن است به صورت بی‌علامت و یا همراه با علائم باشد. PCR تست تشخیصی بسیار حساس برای تعیین وجود کلامیدیا در ادرار است که می‌تواند به‌عنوان تکنیکی غیرتهاجمی در غربالگری آلودگی به کلامیدیا استفاده شود. مطالعات موجود در مورد فراوانی کلامیدیا تراکوماتیس در زنان ایرانی محدود و اغلب دارای حجم نمونه‌های کوچکی می‌باشد که استفاده اپیدمیولوژیک از آنها امکانپذیر نیست. هدف اصلی این مطالعه، تعیین شیوع عفونت ادراری تناسلی کلامیدیا تراکوماتیس در زنان در سنین باروری و بررسی اهمیت غربالگری زنان ایرانی از نظر آلودگی بدون علامت به این عفونت می‌باشد.

روش بررسی: این مطالعه به صورت توصیفی-تحلیلی و به‌طور مقطعی بر روی ۱۰۵۲ زن ۴۹-۱۵ ساله مراجعه کننده به ۵ درمانگاه زنان-مامایی تهران طی تابستان و پاییز ۱۳۸۲ انجام گرفت که به‌طور تصادفی انتخاب شدند. ابزار تحقیق، پرسشنامه و نمونه مورد استفاده، نمونه ادرار بود که به‌صورت روزانه جمع‌آوری و جهت استخراج DNA و انجام PCR به پژوهشکده ابن‌سینا منتقل گردید. یافته‌ها با استفاده از برنامه SPSS (ویرایش ۱۱) و با استفاده از آزمون‌های آماری تی مستقل، χ^2 ، آنالیز واریانس یک طرفه و مدل لجستیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و سطح معنی‌داری ۵٪ در نظر گرفته شد.

نتایج: سن افراد مورد بررسی ۴۲-۱۵ سال با میانگین $28/52 \pm 6/36$ سال بود. در سابقه شخصی افراد، ۵۶٪ شرکت‌کنندگان دارای تحصیلات متوسطه، ۹۴٪ متأهل، ۹۱٪ خانه‌دار، ۳۲٪ باردار و ۹۳٪ دارای فعالیت جنسی بودند. ۹۹٪ افرادی که دارای فعالیت جنسی بودند یک شریک جنسی داشتند و ۴۸٪ یکی از روش‌های پیشگیری از بارداری را استفاده می‌کردند. از بین افرادی که دارای فعالیت جنسی بوده و باردار نبودند ۱۰٪ از OCP، ۸٪ از IUD، و بقیه از سایر روشها استفاده می‌کردند. در سابقه باروری افراد، ۳۹٪ ترشحات واژینال، ۱۲٪ درد زیر شکم، ۱٪ بارداری نابجا، ۲۱٪ سقط، ۶٪ زایمان زودرس، ۲٪ تولد نوزاد با وزن کم و ۷٪ ناباروری را گزارش کردند. ۱۲۹ نفر (۱۲٪) از نمونه‌های مورد بررسی دارای تست PCR مثبت بودند. براساس آنالیز انجام شده هیچگونه ارتباط معنی‌داری بین سابقه باروری و سوابق شخصی افراد مورد مطالعه با نتیجه تست PCR یافت نشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به میزان شیوع بدست آمده می‌توان گفت که عفونت کلامیدیایی عفونتی شایع در جامعه مورد مطالعه است. براساس منابع موجود در جوامعی که فراوانی نسبی بالای ۴٪ است تست غربالگری توصیه می‌شود؛ لذا به‌منظور کاهش بار بیماری در جامعه غربالگری کلامیدیا می‌تواند به‌عنوان بخشی از برنامه‌های بهداشتی کشور در نظر گرفته شود.

کلید واژگان: کلامیدیا تراکوماتیس، شیوع، زنان، ادرار، بررسی مولکولی.

مسئول مکاتبه: دکتر لیلی چمنی تبریز، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی تولیدمثل، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی-ابن‌سینا، تهران، ایران.
پست الکترونیک: lchamani@avesina.ac.ir